

Dalabyggð

Endurskoðunarskýrsla 2018

Ársreikningur 2018

Mars 2019

Inngangur

Borgarnesi, 14. mars 2019

Sveitarstjórn Dalabyggðar

Ársreikningur Dalabyggðar fyrir árið 2018 er lagður fyrir sveitarstjórn til fyrri umræðu 14. mars 2019. Við munum við árita hann samhliða afgreiðslu og áritun sveitarstjórnar við síðari umræðu með fyrirvaralausri áritun, komi ekki fram mikilvægar viðbótarupplýsingar sem geta haft áhrif á álit okkar.

Við höfum endurskoðað ársreikning sveitarfélagsins en hann hefur að geyma ársreikning fyrir þær rekstrareiningar sem falla undir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir alla starfsemi þess, þ.e. A og B hluta, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við alþjóðlega staðla um endurskoðun eins og lýst var í bréfi okkar um endurskoðun dagsettu 29. janúar 2019.

Þessi skýrsla inniheldur niðurstöður endurskoðunar okkar og er ætlað að upplýsa um atriði sem komu í ljós við endurskoðunina og við teljum að eigi erindi við ykkur.

Hér á eftir fara ýmsar upplýsingar um ársreikninginn og endurskoðunina ásamt ábendingum og athugasemdum eftir því sem við á.

Við höfum jafnframt ábendingum til stjórnenda á framfæri með sérstökum skýrslum til sveitarstjóra þar sem settar eru fram ítarlegri ábendingar varðandi innra eftirlit, fjárhagskerfi og stjórnsýslu.

Við munum veita allar frekari upplýsingar um endurskoðunina og efni skýrslunnar ef óskað verður eftir því.

Afrit:

Kristján Sturluson, sveitarstjóri

Frekari upplýsingar í tengslum við skýrsluna veitir:

Haraldur Örn Reynisson
Hluthafi og löggiltur endurskoðandi
hreynisson@kpmg.is

Efnisyfirlit

Endurskoðun KPMG	4
Niðurstaða endurskoðunar	5
Fyrirhuguð áritun óháðs endurskoðanda	6
Áherslur í endurskoðun	7
Niðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun	15
Rekstrarreikningur	18
Efnahagsreikningur	19
Sjóðstreymisyfirlit	21
Rekstur A hluta stofnana á árinu 2018	22
Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2018	23
Áætlun um rekstur, framkvæmdir og framkvæmdir 2019-2022	26
Endurskoðunarmismunir	34
Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar	35
Fyrirvarar	36

Endurskoðun KPMG

Niðurstaða endurskoðunar

Mikilvægi

Mikilvægismörk í endurskoðuninni voru ákvörðuð 28 millj. kr. sem eru um 3% af heildartekjum.

Greint frá skekkjum yfir

1,4
m.kr.

Skekkjur hærri en 1,4 millj. kr. fara á lista yfir óleiðréttu mismuni.

Veikleikar í innra eftirliti

Við skoðun okkar á innra eftirliti kom fram veikleiki vegna eftirlits með framvindu framkvæmdakostnaðar með hliðsjón af áætlun.

Einnig viljum við benda á mikilvægi þess að samhliða starfslokum stjórnenda séu gerðar viðeigandi breytingar á prókúru á reikningum.

Við komum auk þess ábendingum á framfæri um veikleika í innra eftirliti sem ekki teljast verulegir en tækifæri eru til úrbóta.

Endurskoðunarmismunir

Ekki er um óleiðréttu endurskoðunarmismuni að ræða hjá sveitarfélaginu.

Óafgreidd mál

- Áritun endurskoðanda
- Staðfestingarbréf stjórnenda
- Afgreiðsla og áritun sveitarstjórnar

Áherslur í endurskoðun

- 1) Innra eftirlit og fjárhagskerfi
- 2) Stjórnsýsluskoðun
- 3) Önnur áhersluatriði

Stjórnsýsluskoðun

Við ítrekum mikilvægi þess að ákvæðum 63. gr. sveitarstjórnarlaga um bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins og samþykki viðauka við fjárhagsáætlun sé fylgt.

Fyrirhuguð áritun óháðs endurskoðanda

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Dalabyggðar

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Dalabyggðar fyrir árið 2018 sem hefur að geyma ársreikning fyrir A hluta starfsemi sveitarfélagsins og ársreikning fyrir A og B hluta. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisfyllit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2018 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitim við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og víðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur fallið í sér samsæni, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja víðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu víðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé víðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á víðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausni áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna um fjárhagsleg málefni rekstrareininga sem falla undir A og B hluta starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við sveitarstjórn að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óháði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óháði okkar og þegar við á, til hvaða varamaðgerða við höfum gripið.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjórnar og sveitarstjóra sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Borgamesi, 2019.

KPMG ehf.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi (1)

Innra eftirlit

Áhættan

Innra eftirlit og virkni þess er veigamikill þáttur í að tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóti tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Okkar viðbrögð

Við endurskoðun okkar á ársreikningi 2018 höfum við tekið mið af innra eftirliti og fjárhagskerfi sveitarfélagsins. Með innra eftirliti er m.a. átt við verklagsreglur þar sem kveðið er á um meðferð skjala og ábyrgðar- og verkaskiptingu og hafa að markmiði að tryggja áreiðanlegt bókhald, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóti tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Endurskoðun okkar byggist á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.

Niðurstaða

- Við viljum benda á mikilvægi þessa að virkt eftirlit sé haft með framvindu fjárfestingaverkefna hjá sveitarfélaginu. Mikilvægt er að bregðast við frávikum, sé fyrirséð að þau verði, með viðeigandi hætti t.d. varðandi fjármögnun verkefnis.
- Samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni. Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi innra eftirlit og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.
- Við viljum benda á að sökum fámennis er aðgreining starfa í ákveðnum tilfellum ekki með fullnægjandi hætti. Stjórnendur sveitarfélagsins eru meðvitaðir um þann veikleika í innra eftirliti.
- Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2019.
- Við viljum taka fram að stjórnendur hafa almennt brugðist með viðeigandi hætti við ábendingum okkar frá fyrra ári og komið af stað vinnu við úrbætur.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi (2)

Mögulega sniðganga stjórnenda á eftirliti

Áhættan

Stjórnendur eru almennt í þeirri aðstöðu að geta átt við fjárhagsfærslur og sett fram röng reikningsskil með því að sniðgagna eftirlitsaðgerðir sem annars virðast vera skilvirkar og þannig viðhaft sviksemi.

Endurskoðendum er skylt að framkvæma aðgerðir sem miða sérstaklega að því kanna hvort stjórnendur hafa sniðgengið eftirlit.

Okkar viðbrögð

Við prófuðum virkni eftirlits með færslum og lokafærslum.

Við máttum hvort breytingar milli ára á aðferðum og forsendum við reikningshaldslegt mat væru viðeigandi.

Við skoðum hvort verulegar færslur, sem eru ekki hluti af hefðbundinni starfsemi sveitarfélagsins eða eru á annan hátt óvanalegar, væru til staðar og ef svo er hvort bókhaldsleg meðferð væri viðeigandi.

Við leituðum að sviksemisfærslum með sjálfvirkum aðgerðum og gagnagreiningum.

Niðurstaða

Engar vísbendingar komu fram um sniðgöngu stjórnenda á innra eftirliti.

2 Stjórnsýsluskoðun

Áhættan

Lagareglur gilda um form ákvarðana um álagningu skatta og þjónustugjalda og ákvarðana um hvers kyns útgjöld sveitarfélaga.

Séu ákvarðanir ekki teknar í samræmi við lög kann að leika vafi á heimildum til álagningar skatta og gjalda og ráðstöfunar fjármuna.

Okkar viðbrögð

Samkvæmt 3. mgr. 72. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga meðal annars „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess eru í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“

Var í því sambandi kannað hvort sveitarstjórn hafi fylgt ákvæðum laga, reglna og samþykktu er lúta að stjórnsýslu, svo sem sveitarstjórnarlögum og lögum um tekjustofna sveitarfélaga.

Niðurstaða

Ekki var að öllu leyti fylgt ákvæðum 63. gr. sveitarstjórnarlaga um bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins og samþykkt viðauka við fjárhagsáætlun. Við ítrekum mikilvægi þessa svo hafið sé yfir vafa að ákvörðun um viðkomandi útgjaldaaukningu sé tekin með lögmætum hætti.

Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni.

Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi stjórnsýslu og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.

Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2019.

3 Önnur áhersluatriði (1)

Varanlegir rekstarfjármunir

Eignarhlutir í félögum

- Varanlegir rekstarfjármunir fyrir A og B hluta námu um 1.037 millj. kr. í árslok eða um 74% af heildareignum sveitarfélagsins.
- Lóðir og lendur eru færðar á gangvirði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum sé það lægra. Lóðir og lendur eru endurmetnar á hverjum reikningsskiladegi og endurmat er fært á eiginfjárreikning.
- Endurmat er fært ef breyting frá bókfærðu verði nemur 5% eða meira. Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru ekki afskrifaðar. Endurmat lóða og lendna á árinu var yfir 5% af bókfærðu virði. Bókfært verð lóða og lendna var því hækkað um 24,0 millj. kr. á árinu og var 137,5 millj. kr. í árslok.
- Eignarhlutir A og B hluta í félögum nema alls 56,0 millj. kr. í árslok samkvæmt efnahagsreikningi 2018.
- Eignarhlutir í félögum eru færðir á kostnaðarverði, en færð óbein niðurfærsla til lækkunar ef gangvirði er metið lægra en kostnaðarverð.
- Niðurfærsla A og B hluta nam 12,1 millj. kr. í árslok 2018.
- Félagið Dalagisting ehf. var til sölu og því ekki færður sem hluti af samstæðu allt fram til ársbyrjunar 2018 þegar ljóst var að ekki kæmi til þess. Skýring 4 í ársreikningi sýnir áhrif félagsins á efnahagsreikning sveitarfélagsins í upphafi árs.

3 Önnur áhersluatriði (2)

Óinnheimtar tekjur

Aðrar skammtímakröfur

- Útsvar og fasteignaskattur ársins námu 347,5 millj. kr. samanborið við 330,4 millj. kr. á fyrra ári. Það svarar til 5,2% hækkunar á milli ára.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu óinnheimtar skatttekjur 33,5 millj. kr. í árslok samanborið við 33,5 millj. kr. á fyrra ári. Aðrar óinnheimtar tekjur námu 28,5 millj.kr. Í árslok samanborið við 39,9 millj.kr. á fyrra ári.
- Óbein niðurfærsla óinnheimtra skatttekna nam 27,4 millj. kr. í árslok, samanborið við 32,8 millj. kr. á fyrra ári og lækkar því niðurfærslan um 5,4 millj. kr. milli ára. Lækkun niðurfærslu er færð til hækkunar á skatttekjum og vaxtatekjum í rekstrarreikningi. Óbein niðurfærsla annarra tekna nam 3,3 milj.kr. í árslok samanborið við 8,3 millj.kr. á fyrra ári og lækkar því niðurfærslan um 5,0 millj.kr. milli ára.
- Eftirá álagt útsvar er til innheimtu hjá innheimtumanni ríkissjóðs og nema eftirstöðvar þess í árslok 2018 samtals 35,4 millj. kr. með álögðum dráttarvöxtum. Óbein niðurfærsla vegna þessara krafna nam 27,4 millj. kr. í árslok 2018 eða 77,4% af eftirstöðvunum
- Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður mótreikningur sem mæta á þeim kröfum sem kunna að tapast og er hann dreginn frá óinnheimtum skatttekjum í árslok í efnahagsreikningi.
- Við endurskoðun okkar staðfestum við m.a. óinnheimtar skatttekjur með samanburði við ytri gögn og fórum yfir mat stjórnenda á niðurfærslu þeirra.
- Samkvæmt efnahagsreikningi námu aðrar skammtímakröfur A og B hluta 10,6 millj. kr. í árslok, samanborið við 15,1 millj. kr. á fyrra ári.

3 Önnur áhersluatriði (3)

Lífeyrisskuldbinding

- Á sveitarfélaginu hvílir skuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins. Lífeyrisskuldbindingin nam 97,1 millj. kr. í árslok og nemur nettó hækkun skuldbindingarinnar á árinu 4,2 millj. kr. sjá nánar í skýringu 16 í ársreikningi.
- Í umræddri skýringu eru birtar upplýsingar um áætlaðar greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar næstu ár.
- Endurskoðun lífeyrisskuldbindingar felur meðal annars í sér mat á hæfi tryggingastærðfræðings sem vinnur tryggingafræðilega úttekt á skuldbindingunni, yfirferð á undirliggjandi gögnum og forsendum og greiningaraðgerðir.

Skuldir við lánastofnanir

- Skuldir A og B hluta við lánastofnanir nema samtals 402,5 millj. kr. og skiptast í langtímalán að fjárhæð 367,6 millj. kr., næsta árs afborganir langtímalána að fjárhæð 34,9 millj. kr.
- Langtímalán sveitarfélagsins eru að verulegu leyti verðtryggð í íslenskum krónum eða um 89,6% en 8,4% langtímalána eru óverðtryggð lán í íslenskum krónum og 2,0% eru gengistryggð í evrum.
- Framangreindar skuldir eru færðar í efnahagsreikning í árslok eins og lánskjör segja til um, sjá nánari umfjöllun í skýringu 17 í ársreikningi.
- Við endurskoðun okkar höfum við m.a. aflað staðfestinga frá fjármálastofnunum um stöðu skulda í árslok, beitt greiningaraðgerðum og yfirfarið framsetningu.

3 Önnur áhersluatriði (4)

Skuldbindingar utan efnahags

Ábyrgðarskuldbindingar

Framsetning ársreiknings

Skatttekjur

- Sveitarfélagið er ásamt öðrum sveitarfélögum þátttakandi í byggðasamlagi um málefni fatlaðs fólks á Vesturlandi, sjá nánar í skýringu 19 í ársreikningi. Sveitarfélögin bera hlutfallslega ábyrgð á skuldum og skuldbindingum byggðasamlaga miðað við samanlagða íbúatölu á hverju ári.
- Í endurskoðun höfum við yfirfarið skuldir utan efnahags og leitað að óskráðum skuldbindingum.
- Í reglugerð nr. 1212/2015, um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga, sem tók gildi hinn 1. janúar 2016 skulu sveitarfélög árlega útbúa ábyrgða- og skuldbindingayfirlit og skal það staðfest samhliða staðfestingu ársreiknings hvers árs. Í yfirlitinu skulu koma fram upplýsingar um verkefni sem rekin eru á ábyrgð sveitarfélagsins. Einnig skulu koma fram upplýsingar um ábyrgðir sem sveitarfélagið hefur veitt til fyrirtækja eða verkefna. Fyrir hvert fyrirtæki eða verkefni skal veita samandregnar fjárhagsupplýsingar á tilteknu formi.
- Við vekjum athygli stjórnenda á ofangreindum skyldum sveitarfélagsins
- Við höfum kannað að fylgt hafi verið viðurkenndum reikningsskilaaðferðum við framsetningu ársreikningsins og mat einstakra liða og að hann hafi að geyma þær upplýsingar um rekstur og fjárhagsstöðu sveitarfélagsins sem lög og reglur mæla fyrir um.
- Skatttekjur nema um 70% af tekjum sveitarfélagsins.
- Við endurskoðun okkar á útsvari og framlögum frá Jöfnunarsjóði var stuðst við ytri gögn frá Fjársýslu ríkisins og Jöfnunarsjóði og samanburði við önnur gögn.

3 Önnur áhersluatriði (5)

Aðrar tekjur

Laun og launatengd gjöld

Annar rekstrarkostnaður

- Aðrar tekjur nema um 30% af heildartekjum sveitarfélagsins. Tekjur Silfurtúns nema 48% af öðrum tekjum sveitarfélagsins.
- Endurskoðun annarra tekna fól m.a. í sér greiningaraðgerðir, staðfestingar við undirliggjandi gögn, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og samanburði við fyrra ár.
- Laun og launatengd gjöld nema 52,4% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Breyting áfallins orlofs nam 0,3 millj. kr. og er færð til gjalda í rekstri meðal launa- og launatengdra gjalda. Áfallið orlof er fært meðal skammtímaskulda í efnahagsreikningi og nam í árslok 20,7 millj. kr.
- Í janúar 2018 samþykkti sveitarstjórn Dalabyggðar samkomulag um uppgjör við lífeyrissjóðinn Brú og var samkomulagið undirritað í febrúar 2018. Heildarfjárhæð samkomulagsins nemur 117,1 millj. kr. og skiptist í jafnvægis-, lífeyrisauka- og varúðarsjóð.
- Meðal launa og launatengdra gjalda er gjaldfært vegna uppgjorsins til Brúar lífeyrissjóðs alls 3,1 millj. kr. Nánar er fjallað um samkomulagið og stöðu fyrirframgreiðsluna í skýringu 11 í ársreikningi.
- Endurskoðun launa og launatengdra gjalda felst í prófunum á eftirlitsaðgerðum í launaferli, samanburði á fjárhagsbókhaldi og launakerfi og greiningaraðgerðum auk úrtaksskoðana.
- Annar rekstrarkostnaður nemur 35,9% af heildartekjum sveitarfélagsins.
- Endurskoðun felur í sér greiningaraðgerðir, úrtaksprófanir, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og fyrra ári og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum öðrum rekstrarkostnaði. Farið er yfir samþykki kostnaðarreikninga og staðfest að það sé í samræmi við úthlutaðar heimildir.

Niðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun, A hluti

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun			A hluti		
	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2018	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	353.472	352.658	0%	352.658	0%
Framlög Jöfnunarsjóðs	300.596	304.400	-1%	298.400	1%
Aðrar tekjur	119.932	241.344	-50%	234.894	-49%
	774.000	898.402	-14%	885.952	-13%
Laun og launatengd gjöld	391.580	412.036	-5%	398.049	-2%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	7.293	9.000	-19%	9.000	-19%
Annar rekstrarkostnaður	276.714	312.352	-11%	311.724	-11%
	675.588	733.388	-8%	718.773	-6%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	98.412	165.014		167.179	
Afskriftir (	19.890)	(29.109)	-32%	(25.694)	-23%
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	78.522	135.905		141.485	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	2.471	(893)		(5.890)	
Rekstrarniðurstaða ársins	80.993	135.012		135.595	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2018 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 14. desember 2017.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnæki í rekstri sveitarfélaga.

Niðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun, A og B hluti

Rekstrarniðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun		A og B hluti			
	Ársreikningur 2018	Áætlun 2018 með viðaukum	Frávik frá áætlun með viðaukum	Upphafleg áætlun 2018	Frávik frá upphaflegri áætlun
Útsvar og fasteignaskattur	347.465	350.652	-1%	350.652	-1%
Framlög Jöfnunarsjóðs	300.596	304.400	-1%	298.400	1%
Aðrar tekjur	282.414	406.024	-30%	398.574	-29%
	930.476	1.061.076	-12%	1.047.626	-11%
Laun og launatengd gjöld	487.258	505.086	-4%	491.110	-1%
Lífeyrisskuldbinding, breyting	7.293	9.000	-19%	9.000	-19%
Annar rekstrarkostnaður	334.038	386.526	-14%	377.887	-12%
	828.590	900.612	-8%	877.997	-6%
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	101.886	160.464		169.629	
Afskriftir	(33.307)	(41.023)	-19%	(37.608)	-11%
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	68.579	119.441		132.021	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(19.755)	(17.580)		(23.065)	
Tekjuskattur	7	0		(115)	
Hlutdeild minnihluta í afkomu	606	0		0	
Rekstrarniðurstaða ársins	49.437	101.861		108.841	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2018 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 14. desember 2017.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Niðurstaða í samanburði við fjárhagsáætlun, fjárfesting

Fjárfesting í samanburði við áætlun			
A hluti	Fjárfesting	Fjárfestingaráætlun	
	2018	með viðaukum	upphafleg
Grunnskóli Búðardal	13.180	15.000	15.000
Vínabær	0	2.000	2.000
Leifsbúð	0	30.000	0
Íþróttamiðstö Buðardal	0	400.000	400.000
Slökkvistöð	0	2.000	2.000
Götur	0	4.000	4.000
Stjórnsýsluhús	0	5.000	5.000
Vesturbraut 22	0	600	600
Lóðaréttur - Fjósar	550	0	0
Bífreið og kerra	8.524	8.000	8.000
Tjaldsvæði endurbætur	151	0	0
Fjárfesting A hluta samtals	22.405	466.600	436.600
B hluti			
Fráveita:			
Fráveitukerfi	1.324	20.000	20.000
Fráveita samtals	1.324	20.000	20.000
Silfurtún:			
Fasteignir	2.215	4.000	4.000
Silfurtún samtals	2.215	4.000	4.000
Vatnsveita:			
Vatnsveitukerfi	0	4.000	4.000
Vatnsveita samtals	0	4.000	4.000
Dalaveitur:			
Ljósleiðari framkvæmdakostnaður	164.930	31.602	31.602
Tengigjöld og önnur framlög	(61.769)	0	0
Dalaveitur samtals	103.161	31.602	31.602
Dalagisting ehf.:			
Innréttingar og búnaður	2.419	0	0
Dalagisting samtals	2.419	0	31.602
Fjárfesting B hluta samtals	109.119	59.602	59.602
Fjárfesting A og B hluta samtals	131.524	526.202	496.202

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

- Fjárhagsáætlun ársins 2018 var samþykkt við síðari umræðu í sveitarstjórn þann 14. desember 2017.
- Breytingar á áætluninni (viðaukar) voru gerðar með sérstökum samþykktum sveitarstjórnar á árinu. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í ársreikningi til samanburðar við rauntölur.
- Almennt er bent er á mikilvægi vandaðrar fjárhagsáætlanagerðar og eftirlits með þróun raunkostnaðar, en það er eitt áhrifamesta stjórnþæki í rekstri sveitarfélaga.

Rekstrarreikningur fyrir árið 2018	A hluti		A og B hluti	
	2018	2017	2018	2017
Útsvar og fasteignaskattur	353.472	335.223	347.465	330.438
Framlög Jöfnunarsjóðs	300.596	297.538	300.596	297.538
Aðrar tekjur	119.932	118.214	282.414	267.905
	774.000	750.975	930.475	895.881
Laun og launatengd gjöld	391.580	392.201	487.258	489.952
Breyting lífeyrisskuldbindingar	7.293 (1.488)		7.293 (1.488)	
Annar rekstrarkostnaður	276.714	265.639	334.038	308.204
	675.588	656.351	828.590	796.668
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	98.412	94.624	101.886	99.213
Afskriftir	(19.890) (18.882)		(33.307) (28.538)	
Rekstrarniðurstaða fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	78.522	75.741	68.579	70.675
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	2.471	4.665	(19.755) (9.818)	
Tekjuskattur	0	0	7 (204)	
Hlutdeild minnihluta í afkomu	0	0	606	674
Rekstrarniðurstaða ársins	80.993	80.407	49.437	61.327

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Framlegð ársins

Rekstrarniðurstaða ársins, fyrir afskriftir, fjármunatekjur og fjármagnsgjöld, var jákvæð sem nemur 101,9 millj. kr., samanborið við 99,2 millj. kr. á fyrra ári.

Framlegðarhlutfall ársins nemur 10,9% samanborið við 11,1% á fyrra ári.

Tekjur

Rekstrartekjur nema 930,5 millj. kr. á árinu 2018 samanborið við 895,9 millj. kr. árið áður sem er aukning um 3,9% milli ára.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018				
Eignir	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Varanlegir rekstrarfjármunir	645.946	619.389	1.037.401	852.014
Eignarhlutir og stofnframlög	149.211	149.211	56.003	91.146
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	81.522	0	81.522	0
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki	125.512	131.026	0	0
Tekjuskattsinnæign	0	0	1.400	1.393
Fastafjármunir	1.002.192	899.626	1.176.327	944.553
Birgðir	0	0	12.672	15.000
Óinnheimtar tekjur	59.657	72.004	61.939	73.406
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki	295.479	160.860	0	0
Aðrar skammtímakröfur	5.069	10.247	10.594	15.121
Næsta árs afborganir eigin fyrirtæki	9.774	9.059	0	0
Næsta árs gjaldf. V. Bráur lífeyrissjóðs	3.132	0	3.132	0
Handbært fé	110.082	106.515	135.838	141.834
Veltufjármunir samtals	483.194	358.685	224.176	245.362
Eignir samtals	1.485.386	1.258.312	1.400.502	1.189.915

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eignarhlutir og stofnframlög

Eignarhlutir og stofnframlög nema í árslok 56,0 millj. kr. og lækka um 35,1 millj. kr. milli ára. Ástæðuna má rekja til þess að Dalagisting ehf. er nú hluti af samstæðu sveitarfélagsins.

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs vegna uppgjörs A-deildar á árinu 2018 er færð til eignar og er framlag í lífeyrisaukasjóð gjaldfært á 30 árum en framlag í varúðarsjóð á 20 árum til samræmis við ákvæði reglugerðar nr. 1212/2015.

Sjá nánar skýringu 11 í ársreikningi.

Birgðir

Birgðir í ársreikningi nema 12,7 millj. kr. Annars vegar er um að ræða efnislagir Dalaveitna að fjárhæð 10,1 millj. kr. og hins vegar efnislager Vatnsveitu að fjárhæð 2,6 millj. kr.

Aðrar skammtímakröfur

Aðrar skammtímakröfur námu 10,6 millj. kr. í árslok og lækka um 4,5 millj. kr. frá fyrra ári.

Efnahagsreikningur 31. desember 2018				
Eigið fé og skuldir	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Eiginfjárreikningur	886.150	781.115	712.782	634.833
Hlutdeil minnihluta í eigin fé	0	0	43.199	28.929
Eigið fé	886.150	781.115	755.981	663.762
Lífeyrisskuldbinding	94.163	90.220	94.163	90.220
Skuldir við lánastofnanir	227.038	165.794	367.643	244.657
Langtímaskuldir við eigin fyrirtæki	37.729	39.068	0	0
Langtímaskuldir og skuldbindingar	358.930	295.082	461.805	334.877
Skuldir við eigin fyrirtæki	87.639	26.148	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda, eigin ft.	2.609	2.418	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	27.629	26.072	34.874	28.005
Skammtíamhluti lífeyrisskuldbindingar	2.940	2.649	2.940	2.649
Aðrar skammtíaskuldir	119.490	124.828	144.903	160.622
Skammtíaskuldir	240.306	182.114	182.716	191.276
Eigið fé og skuldir samtals	1.485.386	1.258.312	1.400.502	1.189.915

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eigið fé

Eigið fé nam 756,0 millj. kr. í árslok, samanborið við 663,8 millj. kr. á fyrra ári. Hlutdeild minnihluta í eigin fé nemur 43,2 millj. kr. í árslok 2018.

Breytingin skýrist af afkomu ársins, endumati lóða og lendna auk áhrifa af því að Dalagisting ehf. er nú hluti af samstæðureikningi sveitarfélagsins.

Eiginfjárhlutfall nemur 54,0% í árslok.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2018	A hluti		A og B hluti	
	2018	2017	2018	2017
Rekstrarhreyfingar				
Rekstrarniðurstaða	80.993	80.407	49.437	61.327
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi	30.986	10.702	51.027	23.066
Veltufé frá rekstri	111.979	91.109	100.464	84.393
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum (	75.527)	36.069	(90.987)	44.725
Handbært fé frá rekstri	36.452	127.178	9.478	129.118
Fjárfestingarhreyfingar				
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum (	22.405) (	33.154)	(131.524) (	65.600)
Söluverð rekstrarfjármuna	0	11.948	0	11.948
Eignarhlutur breyting	0 (	15.000)	0	0
Langtímakröfur á eigin fyrirtæki, breyting	9.033	8.531	0	0
Fjárfestingarhreyfingar (	13.372) (	27.675)	(131.524) (	53.652)
Fjármögnunarhreyfingar				
Tekin ný langtímalán	82.134	0	132.134	0
Afborganir langtímalána (	26.341) (	25.614)	(32.071) (	27.491)
Viðskiptastaða eigin fyrirtækja, breyting	(73.128) (	53.172)	0	0
Langtímaskuldir við eigin ft., breyting	(2.176) (	2.176)	0	0
Fjármögnunarhreyfingar (	19.511) (	80.961)	100.063 (	27.490)
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	3.567	18.542	(21.985)	47.975
Handbært fé Dalagistingar 1.1.2018	0	0	15.990	0
Handbært fé í ársbyrjun	106.515	87.973	141.834	93.860
Handbært fé í árslok	110.082	106.515	135.838	141.834

Veltufé og handbært fé frá rekstri

Veltufé frá rekstri nam 100,5 millj. kr. á árinu, samanborið við 84,4 millj. kr. á fyrra ári.

Handbært fé frá rekstri nam 9,5 millj. á árinu samanborið við 129,1 millj. kr. á fyrra ári.

Sjá nánari sundurliðun í sjóðstreymisyfirliti í ársreikningi.

Fjárfestingarhreyfingar

Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum nam 131,5 millj. kr. á árinu. Nánari greiningu er að finna í skýringu 9 b í ársreikningi.

Fjármögnunarhreyfingar

Afborganir af langtímalánum námu 32,1 millj. kr. og lántökur á árinu námu 132,1 millj. kr.

Handbært fé

Handbært fé sveitarfélagsins í árslok 2018 nam 135,8 millj. kr. og hafði lækkað um 22,0 millj. kr. án áhrifa handbærs fjár Dalagistingar ehf. 1.1.2018 sem nam 16,0 millj. kr.

Rekstur A hluta stofnana á árinu 2018

Aðalsjóður			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	784.804	751.242	4,5%
Rekstrargjöld	(789.241)	(764.229)	3,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	24.332	25.478	-4,5%
Rekstrarniðurstaða	19.894	12.491	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Eignasjóður			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	149.331	147.143	1,5%
Rekstrargjöld	(66.372)	(58.414)	13,6%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(21.861)	(20.813)	5,0%
Rekstrarniðurstaða	61.098	67.915	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Aðalsjóður

Rekstrartekjur hækka um 33,6 millj. kr. á milli ára eða um 4,5%. Skýrist hækkunin af auknum skatttekjum en útsvar og fasteignaskattur aukast um 18,8 millj. kr. á milli ára. Þá hækka framlög Jöfnunarsjóðs um 3,1 millj. kr. og aðrar tekjur um 11,7 millj. Kr.

Laun og tengd gjöld hækka um 4,3 millj. kr. á milli ára og annar rekstrarkostnaður um 20,8 millj. kr.

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2018

Vatnsveita			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	8.621	8.355	3,2%
Rekstrargjöld	(4.860)	(2.684)	81,1%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	4.542	3.604	26,0%
Rekstrarniðurstaða	8.303	9.275	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Fráveita			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	8.511	8.211	3,7%
Rekstrargjöld	(7.303)	(6.444)	13,3%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(102)	95	-207,4%
Rekstrarniðurstaða	1.106	1.862	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dalaveitur			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	343	0	100,0%
Rekstrargjöld	(3.275)	(506)	5,5%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(3.399)	(657)	4,2%
Rekstrarniðurstaða	(6.332)	(1.163)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Sundurliðunarbók

Vísað er til sundurliðunarbókar með ársreikningi varðandi nánar upplýsingar um stofnanir og fyrirtæki sveitarfélagsins, málaflokka og deildir.

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2018, frh.

Silfurtún			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	134.507	132.933	1,2%
Rekstrargjöld	(146.483)	(144.221)	1,6%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(18.836)	(15.415)	22,2%
Rekstrarniðurstaða	(30.812)	(26.703)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Félagslegar íbúðir			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	2.937	3.492	-15,9%
Rekstrargjöld	(3.341)	(2.694)	24,0%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(2.894)	(2.116)	36,8%
Rekstrarniðurstaða	(3.298)	(1.319)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dvalarheimilið Silfurtún

Rekstrarhalli ársins nam 30,8 millj. kr. og er fjárþörf stofnunarinnar fjármögnuð með fjármunum frá Aðalsjóði eins og undanfarin ár.

Í árslok nam skuld stofnunarinnar við Aðalsjóð um 285,2 millj. kr. en þar af nema skammtímaskuldir 159,7 millj. kr.

Laun og launatengd gjöld námu 70,9% af tekjum ársins 2018.

Samkvæmt samþykktum fjárhagsáætlunum fyrir árin 2019-2022 þá er gert ráð fyrir áframhaldandi halla á rekstri Silfurtúns, samtals gera áætlanir ráð fyrir 130,0 millj. kr. halla á rekstri á tímabilinu.

Almennt er þjónustugjöldum ætlað að standa undir rekstrarkostnaði viðkomandi stofnana þegar til lengri tíma er litið. Jafnframt gildir það almennt að ef rekstur B hluta stofnana er neikvæður og fyrirséð er að ekki verði viðsnúningur í rekstri þeirra þurfa að koma til framlög frá A hluta sem taka verður af skatttekjum. Þau framlög eru þá gjaldfærð í Aðalsjóði og tekjufærð í viðkomandi undirfyrirtækjum.

Mikilvægt er að áætlanir sveitarfélagsins geri ráð fyrir jafnvægi í rekstri B hlutafyrirtækja og þurfi til þess framlög frá A hluta sé gert ráð fyrir þeim í samþykktum fjárhagsáætlunum

Rekstur B hluta fyrirtækja á árinu 2018, frh.

Fasteignafélagið Hvamur			
	2018	2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	6.990	6.826	2,4%
Rekstrargjöld	(9.427)	(8.333)	13,1%
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	0	7	-100,0%
Tekjuskattur	7	(204)	-103,4%
Rekstrarniðurstaða	(2.430)	(1.705)	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

Dalagisting ehf.			
	2018	*2017	Breyting á milli ára
Rekstrartekjur	8.996	0	
Rekstrargjöld	(6.159)	0	
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(1.536)	0	
Rekstrarniðurstaða	1.301	0	

Fjárhæðir eru í þúsundum kr.

*Samanburðurðarfjárhæðir samstæðu innifela ekki fjárhæðir Dalagistingar ehf. vegna ársins 2017. Sjá nánari umfjöllun um áhrif í skýringu 4 í ársreikningi.

Sundurliðunarbók

Vísað er til sundurliðunarbókar með ársreikningi varðandi nánar upplýsingar um stofnanir og fyrirtæki sveitarfélagsins, málaflokka og deildir.

- Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga eru eitt mikilvægasta stjórnþæki þeirra. Samkvæmt sveitastjórnarlögum tekur áætlanagerðin til næstu fjögurra ára.
- Stefna stjórnenda til lengri tíma birtist þannig í fjárhagsáætlun sem er nánar útfærð í áætlun næsta árs.
- Sveitarstjórn hefur afgreitt áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun fyrir sveitarfélagið allt til ársins 2022 eins og sveitarstjórnarlög mæla fyrir um.
- Óhjákvæmilegt getur verið að gera viðauka við fjárhagsáætlun innan ársins. Gæta þarf þess að ef slíkir viðaukar eru samþykktir að bókanir vegna þeirra séu skýrar og að fram komi hvernig mæta eigi auknum útgjöldum eða öðrum breytingum er varða fjárhag sveitarfélagsins.

- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir jákvæðri rekstrarniðurstöðu árin 2019-2022.
- Gert er ráð fyrir að veltufé frá rekstri nemi alls 328,9 millj. kr. á tímabilinu. Á sama tímabili er gert ráð fyrir afborgunum af langtímalánum og skuldbindingum að fjárhæð 154,2 millj. kr.
- Uppsafnaður greiðsluafgangur frá rekstri áranna 2019-2022 nemur því um 174,7 millj. kr.
- Reiknað er með að fjárfestingarhreyfingar áranna 2019-2022 nemi 238,9 millj. kr.
- Reiknað er með lántökur á tímabilinu 2019-2022 nemi 40,0 millj. kr. til fjármögnunar á þeim hluta fjárfestinga sem rekstur tímabilsins fjármagnar ekki.

Áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun 2019-2022 (frh.)

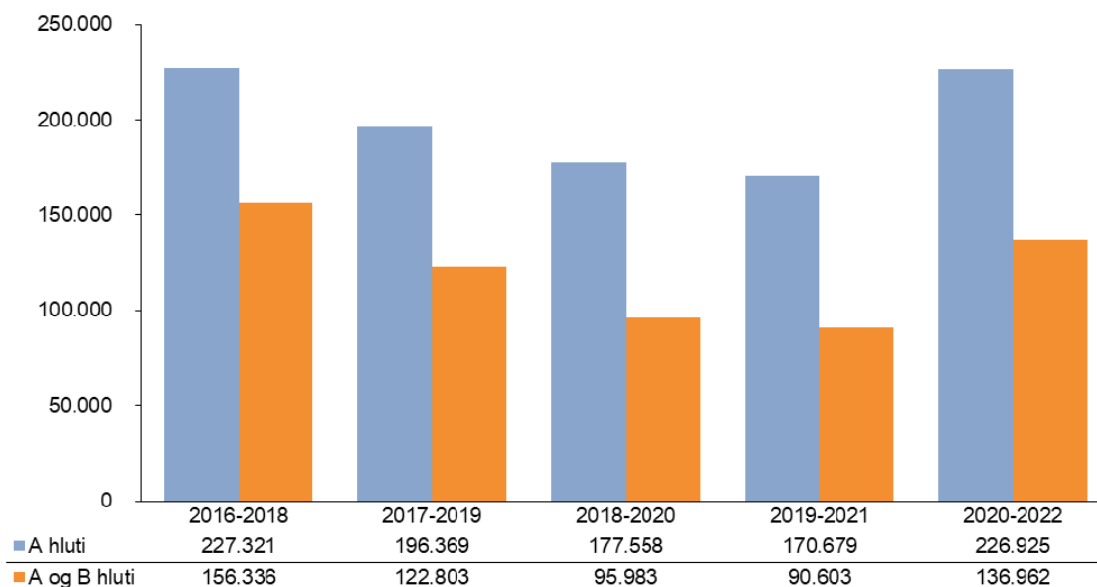
Hér að neðan má sjá þróun rekstrar og veltufjár frá rekstri til ársins 2022 í samanburði við fjárförf vegna greiðslubyrði lána og fjárfestinga A og B hluta samkvæmt samþykktri áætlun. Fjárhæðir eru birtar í þús. kr.

	Ársreikningur 2017	Ársreikningur 2018	Áætlun 2019	Áætlun 2020	Áætlun 2021	Áætlun 2022
Rekstrartekjur	895.881	930.476	991.334	1.015.821	1.054.846	1.099.029
Rekstrargjöld án afskrifta	(796.668)	(828.590)	(927.887)	(935.053)	(963.320)	(992.367)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	99.213	101.886	63.447	80.768	91.526	106.662
Afskriftir	(28.538)	(33.307)	(34.125)	(35.765)	(37.929)	(40.340)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld, tekjuskattur	(9.348)	(19.142)	(17.283)	(10.497)	(9.540)	(7.923)
Rekstrarniðurstaða	61.327	49.437	12.039	34.507	44.057	58.398
Veltufé frá rekstri, skv. sjóðstreymi	84.393	100.464	55.520	78.450	89.364	105.614
Afborganir langtímalána og skuldbindinga	(30.477)	(35.131)	(36.109)	(39.237)	(38.426)	(40.471)
Greiðsluafgangur (fjárförf)	53.916	65.333	19.411	39.213	50.938	65.143
Uppsafnaður greiðsluafgangur 2019-2022, eftir afborgana lána og skuldbindinga			19.411	58.624	109.562	174.705
Fjárfestingarhreyfingar tímabilsins 2019-2022			(53.799)	(69.868)	(59.868)	(55.368)
Uppsöfnuð fjárförf 2019-2022, vegna fjárfestingar			(53.799)	(123.667)	(183.535)	(238.903)
Uppsafnaður greiðsluafgangur (fjárförf) 2019-2022			(34.388)	(65.043)	(73.973)	(64.198)
Skuldir og skuldbindingar	526.153	644.522	584.931	553.688	532.456	498.676
Skuldahlutfall, skv. skilgreiningu í reglugerð	59%	69%	59%	55%	50%	45%
Skuldaviðmið, skv. skilgreiningu í reglugerð	48%	32%	55%	51%	48%	43%

Áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun 2019-2022, (frh)

Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili, í þús. kr.

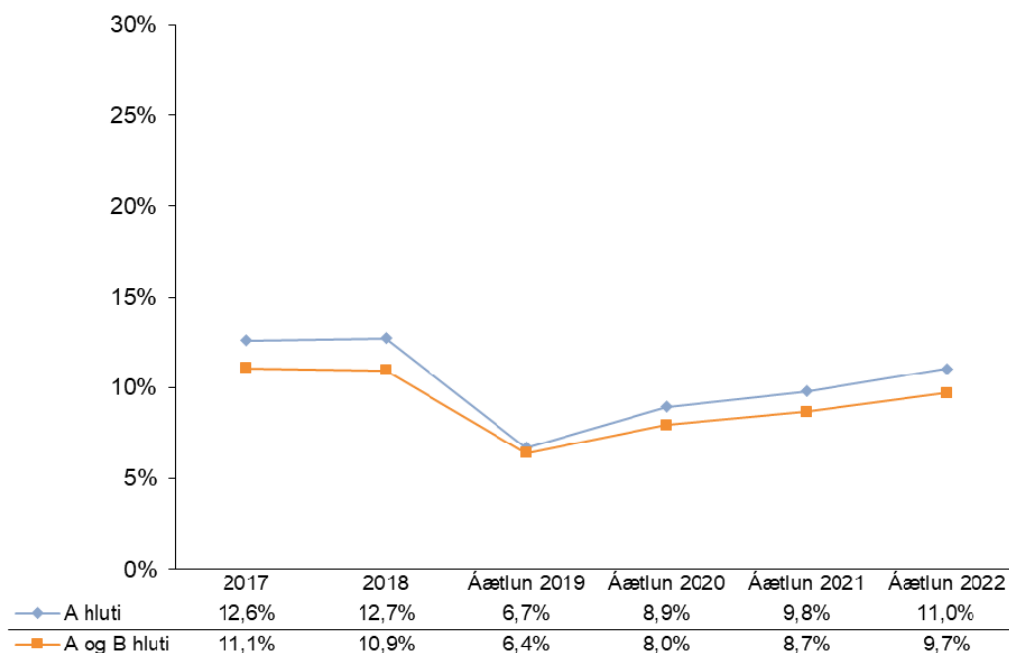
Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum.

Eftirfarandi stöplarit sýnir yfirlit um þróun rekstrarjafnaðar fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2016, 2017 og 2018 er rekstrarniðurstaða miðuð við ársreikning viðkomandi árs, en 2019 til 2022 í samræmi við áætlaða rekstrarniðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Framlegðarhlutfall

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal við yfirferð sína á ársreikningum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, athuga hvort sveitarfélag uppfyllir viðmið um rekstur og skuldastöðu, sbr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga. Sama á við um viðauka við fjárhagsáætlun ef þeir hafa áhrif á rekstrarniðurstöðu eða skuldastöðu sveitarfélagsins. Athugun á skilgreindum viðmiðum og lykiltölum eru meðal annarra þátta grundvöllur heildarmats eftirlitsnefndar á fjárhagsstöðu og fjárhagslegri sjálfbærni sveitarfélaga.

Ein af þeim lykiltölum sem miðað er við er framlegð sem hlutfall af reglulegum tekjum. Framlegð er samkvæmt skilgreiningu reglulegar tekjur að fráðregnum rekstrargjöldum, en án afskrifta, fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

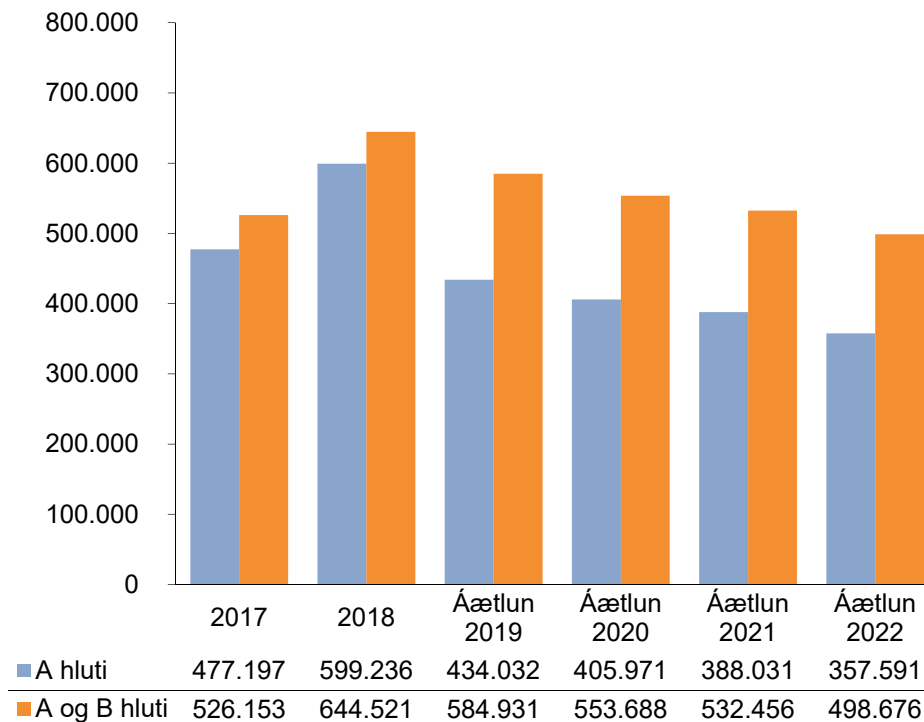
Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun framlegðarhlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2017 og 2018 er miðað við ársreikning viðkomandi árs, en 2019 til 2022 er miðað við áætlaða niðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Að okkar mati er rétt að meta framlegðarhlutfall sveitarfélags í samhengi við skuldahlutfall þess.

Skuldir og skuldbindingar, í þús. kr.

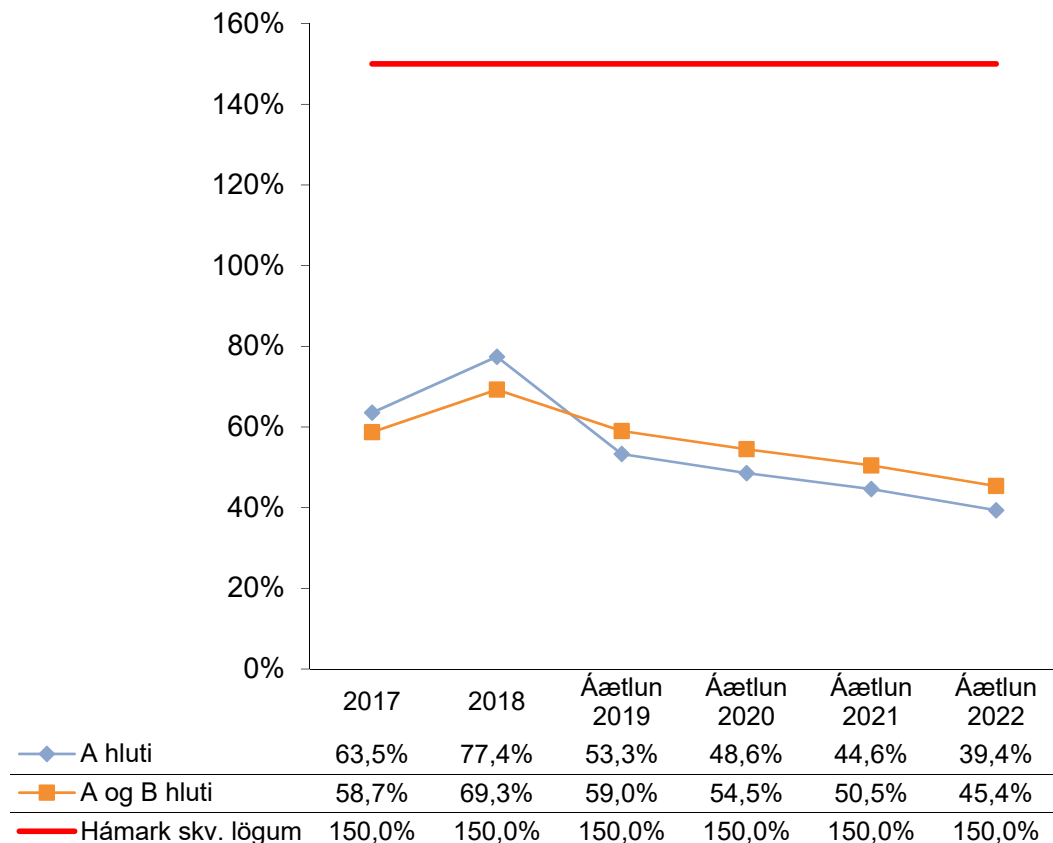
Skuldir og skuldbindingar í þús. kr.

Stöplariðið sýnir yfirlit um heildarskuldir og skuldbindingar í millj. kr. fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2017 og 2018 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2019 til 2022 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Skuldahlutfall

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarskuldir og skuldbindingar A og B hluta séu ekki hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum.

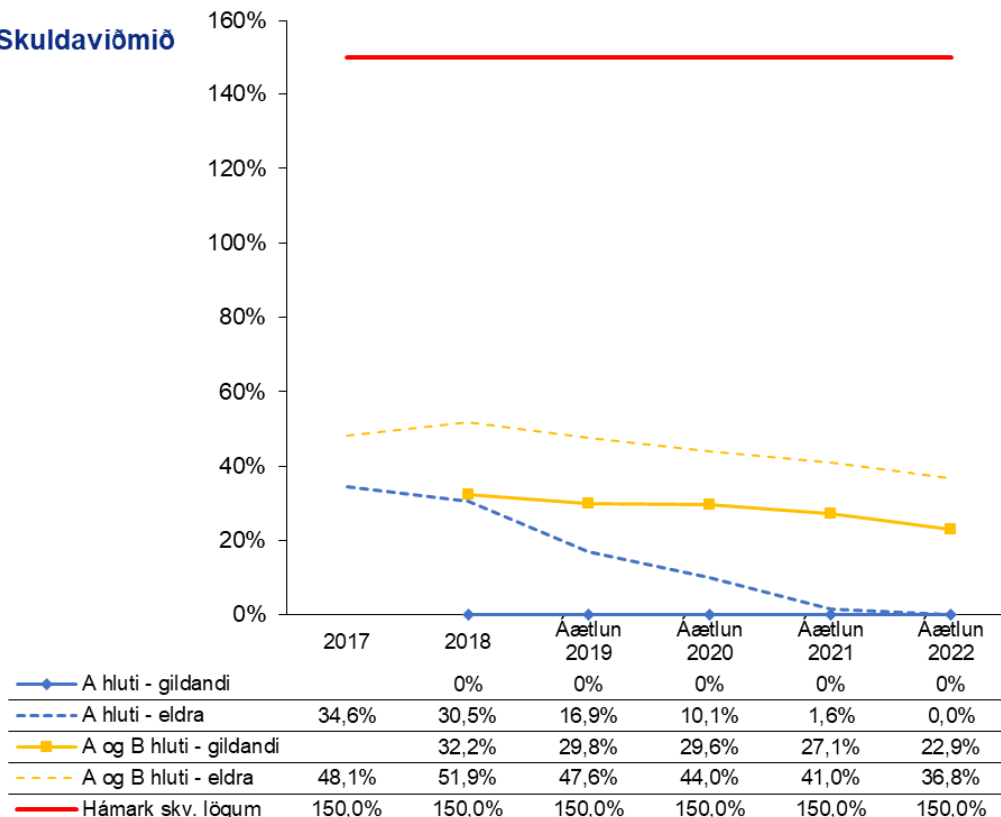
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldahlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2017 og 2018 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2019 til 2022 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldaviðmið

Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Á árinu 2018 voru gerðar breytingar á reglugerðinni sem fela í sér að skilgreiningu á skuldaviðmiði er breytt.

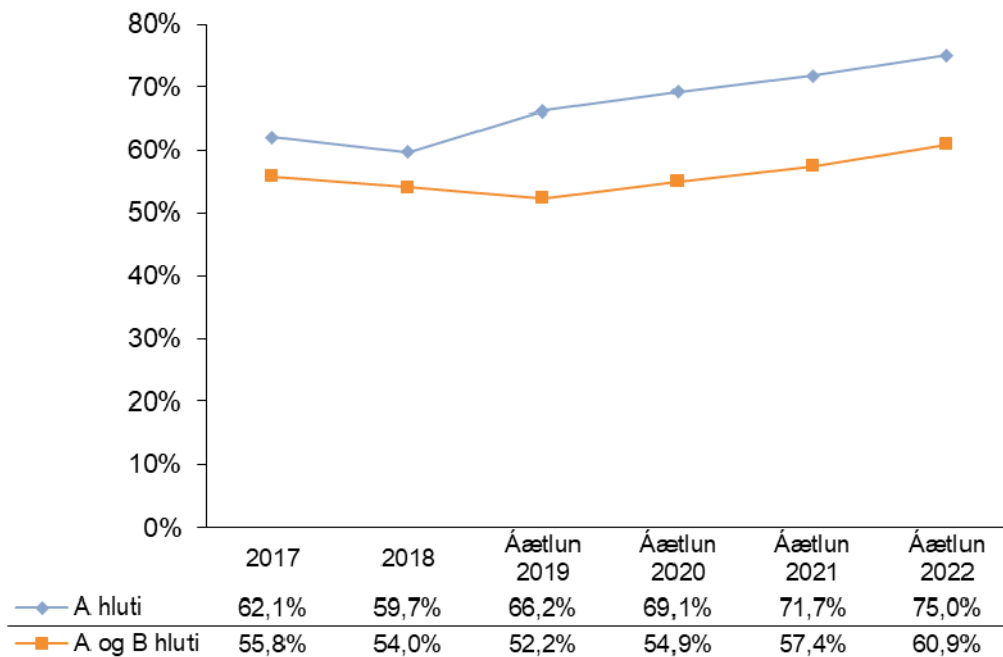
Samkvæmt gildandi reglugerð skal draga veltufjármuni frá heildarskuldum við útreikning en áður var hreint veltufé dregið frá heildarskuldum við útreikning skuldaviðmiðs.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldaviðmiðs fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2017 og 2018 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2019 til 2022 í samræmi við áætlaða breytingu á skuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Eiginfjárlutfall

Línuritíð sýnir eiginfjárlutfall A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar.

Árin 2017 og 2018 eru sýnd samkvæmt ársreikningum viðkomandi ára, en árin 2019 til 2022 samkvæmt áætlaðri breytingu á eiginfjárlutfalli í samþykktum fjárhagsáætlunum sveitarfélagsins.

Mikilvægi í endurskoðun

Mikilvægismörk í endurskoðun

- Við endurskoðun eru sett ákveðin mikilvægismörk til að ákvarða hver ásættanleg skekkja er í viðkomandi ársreikningi. Við ákvörðun mikilvægismarkna er lagt mat á hversu mikil skekkja yrði þess valdandi að upplýstur notandi ársreiknings tæki aðra ákvörðun en væri skekkjan ekki til staðar. Mikilvægið er ákvarðað í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla.
- Við skipulagningu endurskoðunar og ákvörðun um endurskoðunarnálgun beitum við mikilvægismörkum. Mikilvægismörk eru auk þess notuð við mat á mismunum sem upp geta komið við endurskoðunina og áhrif þeirra á reikningsskilin í heild sinni.
- Við veljum endurskoðunaraðgerðir sem miða að því að finna skekkjur við lægri mörk en mikilvægi eða um 27,9 millj. kr.
- Stjórnendur eru upplýstir um leiðréttu og óleiðréttu endurskoðunarmismuni yfir 1,4 millj. kr.

Endurskoðunarmismunir

- Mismunum eða skekkjum sem fram koma við endurskoðunina er safnað á sérstaka mismunalista og er lagt mat á uppsöfnuð áhrif þeirra undir lok endurskoðunarinnar.
- Mismunalistinn er lagður fyrir stjórnendur sveitarfélagsins til upplýsinga og staðfestingar.
- Stjórnendur hafa staðfest við okkur að samkvæmt þeirra mati hafi óleiðréttir mismunir óveruleg áhrif á ársreikninginn í heild sinni.

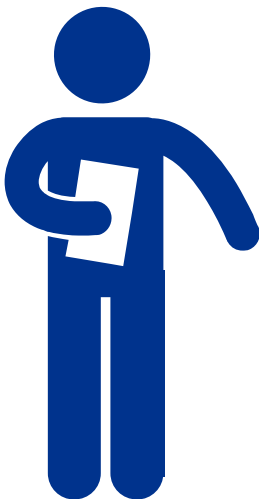
Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar

Staðfestingarbréf stjórnenda	Við höfum ekki farið fram á sérstakar staðfestingar stjórnenda umfram þær sem koma fram í hefðbundnu staðfestingarbréfi stjórnenda fyrir árið 2018.
Tengdir aðilar	Það komu ekki upp veruleg atriði vegna tengdra aðila í endurskoðun okkar.
Veikleikar í innra eftirliti	Við höfum greint stjórnendum frá öllum veikleikum í innra eftirliti sem við höfum orðið áskynja um.
Áritun á ársreikninginn	Áritun okkar á ársreikning sveitarfélagsins verður fyrirvaralaus, komi ekki fram mikilvægar viðbótarupplýsingar sem geta haft áhrif á álit okkar.
Sviksemi eða grunur um sviksemi, lögum og reglum ekki fylgt eða ólögleg athæfi	Ekki hafa komið upp sviksemisatvik eða grunur um sviksemi stjórnenda eða annarra starfsmanna í lykilstöðum hjá sveitarfélaginu. Þá hafa ekki komið fram vísbendingar um að farið sé á svig við lög og reglur hjá sveitarfélaginu.
Óhæði	Endurskoðunarteymið og aðrir hjá KPMG sem tengjast endurskoðuninni svo og KPMG ehf. sjálf hafa fylgt siðareglum um óhæði.
Reikningsskilaaðferðir	Í endurskoðun okkar höfum við metið hversu viðeigandi reikningsskilareglur, reikningshaldslegt mat og skýringar eru í ársreikningi sveitarfélagsins.

Fyrirvarar

Skýrsla þessi er gerð í samræmi við skilmála bréfs okkar um endurskoðun.

- Dreifingar skýrslunnar og takmörkun á ábyrgð
- Efni skýrslunnar er eingöngu byggt á aðgerðum sem eru nauðsynlegar í tengslum við endurskoðun okkar

Tilgangur skýrslunnar

Skýrslan hefur verið gerð í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi Dalabyggðar fyrir árið 2018, sem gerður er í samræmi við sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Skýrslan er gerð fyrir stjórnendur, sem við teljum vera sveitarstjórn og sveitarstjóra, í því skyni að upplýsa þau um atriði sem máli geta skipt samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum (ISA), þar á meðal samkvæmt ISA 260 *Samskipti við stjórnendur*, og önnur atriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar og við teljum að geti verið athygliverð, en ekki í neinu öðru skyni.

Í skýrslunni eru tilgreind lykilatriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar.

Takmarkanir á vinnu

Skýrslan er aðskilin frá áritun endurskoðanda og veitir ekki nein viðbótarálit á ársreikningi sveitarfélagsins. Skýrslan bætir ekki við eða breytir skyldum okkar sem endurskoðenda.

Við höfum ekki skipulagt eða framkvæmt aðrar aðgerðir en þær sem okkur ber sem endurskoðendum í því skyni að koma auga á eða miðla til stjórnenda upplýsingum um þau atriði sem fram koma í þessari skýrslu.

Atriði í skýrslunni eru byggð á þekkingu sem við höfum aflað í tengslum við vinnu okkar sem endurskoðendur sveitarfélagsins. Við höfum ekki sannreynt nákvæmni eða heilleika slíkra upplýsinga að öðru leyti en því sem af okkur er krafist í tengslum við endurskoðunina.

Takmörkun á ábyrgð

Skýrslan er gerð á þeim grundvelli að hún er aðeins í þágu stjórnenda sveitarfélagsins. Það eru þó engar takmarkanir á frekari dreifingu skýrslunnar af okkar hálfu en við samþykkjum ekki neina ábyrgð gagnvart þriðja aðila í tengslum við hana.

kpmg.com/app

kpmg.com/socialmedia

© 2019 KPMG ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Cooperative, svissnesku samvinnufélagi. Allur réttur áskilinn.

Nafn og kennimark KPMG eru skráð vörumerki KPMG International.